

ABSTRAKT

Diplomová práce analyzuje užití větné čárky v odborném textu. Hlavním cílem práce je ověřit hypotézu relativní nekonzistentnosti užití čárky v anglickém souvětí mezi rodilými mluvčími. V současné angličtině převažuje deskriptivní přístup, z čehož lze vyvodit, že úzus kolísá. Za faktory, které ovlivňují zahrnutí či vynechání čárky v souvětí, popř. k němu v rámci vzájemné interakce přispívají, byla označena délka klauze v obou typech souvětí, její pozice v souvětí a syntaktická funkce v případě příslovečných vět podřadného souvětí. U koordinovaných vět souřadného souvětí zkoumáme především přítomnost a nepřítomnost podmětu ve druhé větě či těsnost sémantického vztahu mezi klauzemi.

Na základě analýzy 200 dvouvětých souvětí excerpovaných z lingvisticky zaměřených článků (jak souvětí souřadných, tak podřadných, složených z věty řídicí a věty příslovečné), jejichž autory byli angličtí rodilí mluvčí, práce kategorizuje souvětí dle závislostních vztahů vět, vyhodnocuje četnost užití čárky oproti jejímu neužití a popisuje potenciální faktory, které úzus ovlivnily. Zjištění, jež se opírala o hypotézy formulované na základě odborné literatury, se do značné míry potvrdila. Také předpoklady týkající se úzu v koordinovaných větách se prokázaly. Ve slučovacím poměru byl výskyt čárky převážně syntakticky motivovaný, s výraznými odchylkami v jejím užití, kdežto u odporovacího poměru byla čárka systematicky užívána a sémanticky motivovaná. Naopak u vedlejších vět příslovečných se vyskytovala stabilněji, přičemž nižší podíl variability užití lze vysvětlit její stylistickou fakultativností.

Klíčová slova: čárka, užití čárky, interpunkce, souřadnost, podřadnost, souvětí, příslovečná věta, konvence